

TEESID

kiirgustöötajate soodustuste kohta

1. Kiirgustöötajatele antakse töö-, palga-, puhkuse- ja pensionisoodustusi mitte ainult kompensatsiooniks kiirguskahjustuste eest, vaid eeskätt valmisoleku eest olla allutatud kiirguskahjustuse saamise riskile. (*Aktuaalse ja potentsiaalse kiirituse kontseptsioon*).
2. Kiirituse kahjustav mõju avaldub deterministlike efektidena või stohhastiliste efektidena. Deterministlikud efektid (kiiritustõbi, lokaalne põletus või nekroos jm.) tekivad suhteliselt suurte dooside korral ning nende vältimiseks on kehtestatud kutsekiirituse piirmäärad (vt. p. 4 allpool). Stohhastiliste efektide (immuunsüsteemi kahjustus, kasvajakasv, eluea lühenemine jm.) avaldumisel puudub kiirituse läviväärtus ning nende efektide avaldumise tõenäosus on seda suurem, mida suurem on saadud (kui tahtes väike!) kiiritus. (*ICRP60*)
3. Soodustused ei vabasta tööandjat kohustusest parandada kiirgustöötaja töötingimusi ning võimaldada kiirgustöötajale kiirguskaitse- ja kiirgusohutuse vahendite kasutamist. (*Basic Safety Standards*'i nõue)
4. Kiirgusseaduse kohaselt tohib (*aga ei pea!*) kiirgustöötaja saada elanikukiirituse piirmäärast (1 mSv/5a ~ 0,2 mSv/a) suuremat kiiritust, kuid ei tohi saada kutsekiirituse piirmäärast (100 mSv/5a ~ 20 mSv/a) suuremat kiiritust. Kutsekiirituse piirmäärast suurema kiirgusdoosi saamisel tuleb kiirgustöö peatada.
5. Peale ioniseeriva kiirguse on radioloogiapersonal vahetus kontaktis ka mitmete muude tervist kahjustavate ohuteguritega (kehtiva töötervishoidu ja tööohutust reguleeriva seadusandluse mõistes): laserkiirgus, staatiline elekter, ultraheli, müra, vibratsioon ja teised füüsikalised ohutegurid ning keemilised, bioloogilised (nakkusoht menelusradioloogia protseduuride juures!), füsioloogilised ja psühholoogilised ohutegurid.
6. Vabariigi Valitsuse 08.03.1994.a. määruse nr. 82 lisa nr. 1 alusel rakendatakse radioloogiapersonalile lühendatud tööaega järgmistel põhjustel:
 - Kokkupuude toksiliste ja kantserogeensete ainetega (plii, pliiühendid, osoon, jood, väävelvesinik, molübdeeni ühendid, äädikhape, ammooniumkloriid, kaltsineeritud sooda, naatriumsulfiid, ammooniumtiosulfaat, etüleenglükool, sünteetilised pesuained, eeter, etüülatsetaat, heksaan, etüülpüüritus, ammoniaak jt.)
 - Kokkupuude vibratsiooniallikatega (esmajoones ultraheli)
 - Kokkupuude ioniseeriva kiirgusega (piirnõu – vt. p.4 eespool)Sama määruse lisa nr. 3 alusel on õigus lühendatud tööajale menetlusradioloogiaga (s.h. angiograafiaga) tegeleva radioloogiapersonalil (operatsiooniõed ning meditsiinitöötajad, kelle tegevus on käsitletav reanimatsiooni või intensiivravi alase tegevusena).
7. Riigikogu poolt äsja ratifitseeritud sotsiaalharta ning praktiliselt kõik Eesti Vabariigi tööseadusandluse alased aktid annavad tööandjale õiguse kehtestada tavalisest soodsamad töö-, palga-, ja puhkusetingimused ainuüksi tööandja ja töötaja vahelise kokkuleppe alusel. Selleks ei ole vaja muud juriidilist alust. See kehtib ka lühendatud tööaja kehtestamise kohta.
8. Lühendatud tööaeg ei ole osaline tööaeg. Lühendatud tööajaga töötaja saab palka nagu täistööajaga töötav töötaja. Seetõttu on täis- ja lühendatud tööajaga töötavatel isikutel sama kuupalga juures erinev tunnitasu.
9. Arstidele antav 35-päevane puhkus koosneb 28-päevasest põhipuhkusest ja omal ajal Eesti Arstide Liidu poolt kätte võidetud 7-päevasest lisapuhkusest (nn. pikendatud puhkus tollaegses terminoloogias, mida tööandjad on üksmeelselt aktsepteerinud ja mida seadusega kooskõlas kohaldatakse nii EAL liikmetele kui EAL'i mitte kuuluvatele). Radioloogiapersonalil on täiendavalt õigus 5- või 7-päevasele lisapuhkusele (vastavalt - töö korral vibratsiooni- või kiirgusallikatega).